

שוק הבית

בית בבית חב"ד

לכל מי שעושה סדר בבית

פסח תשפ"א / 2021

שפת הסימנים

כמה אימוג'ים שיעזרו לנו בסדר

בעבר, אנשי המעמד החברתי הגבוה היו סועדים בתנוחת חצי-שכיבה על מיטות הספה ייעודיות. כדי להמחיש את חווית החירות בחג הפסח, אוכלים את המצות והיין בהסבה.

איך עושים את ההסבה? משעינים את פלג הגוף העליון לתנוחת חצי-שכיבה לצד שמאל. אפשר להישען על מסעד הכיסא, על כרית קטנה או על כל אמצעי אחר לתמיכה.

כשמופיע האירור הזה, צריך לאכול את המנה או לשתות את הכוס בהסבה.

כשמופיע אירור השעון, זוהי תזכורת לכך שצריך לאכול את המנה בתוך שש דקות (לא הזמן לסמול-טוק ולעיכובים אחרים).

כשמופיע האירור הזה, הפסקה מיועדת לקריאה או לביצוע רק על ידי המנחה. כל השאר מקשיבים ומסתכלים.

כשמופיע האירור הזה, צריך למלא את הכוס ביין.

כאן שותים את הכוס שמילאנו.

מרימים את הכוס ביד ימין מעט לגובה וממשיכים להחזיק אותה.

אל תתביישו לשיר ביחד. זה מחמם את האווירה ומקרר את הלבבות...

מצות, מרור ויין

כמה צריך?

במהלך הסדר אוכלים כמה פעמים מצות ומרור ושותים ארבע כוסות יין. כמה זה מנה? - הנה:

מנת מצה = 15 גרם (רבע מצת מכונה / חצי מצת יד)

מנת מרור = 17 גרם

כוס יין = 86 מיליליטר

כדאי להכין מראש מנות מוכנות עבור כל משתתף בסדר:

מצה = 3 מנות למשתתף (מצה שלמה אחת לפחות)

מרור = 2 מנות למשתתף

יין = 4 כוסות למשתתף (בכוסות בגודל סטנדרטי - כמעט בקבוק שלם)

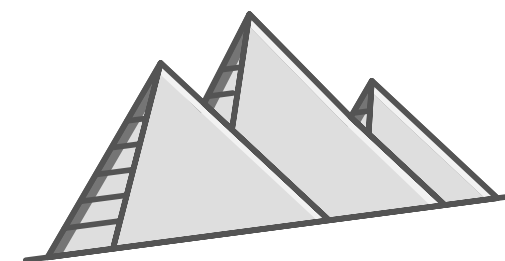
אל תחכו לרגע האחרון!
הכינו הכול כבר ביום שישי, כך
תוכלו לבוא לארוחת החג מוכנים
ורגועים ולחגוג את הסדר כהלכתו.

מה להכין?

בדקו שכל הפריטים והמצרכים שתצטרכו במהלך הסדר זמינים ומוכנים:

- **הגדה של פסח.** מומלץ להכין עבור כל משתתף הגדה משלו. כך יהיה לכולם נח וקל להתמצא במהלך הסדר ולהשתתף בחוויה.
- **'קערה' - טס או מפית בד ייעודיים** לסידור מאכלי הסדר המסורתיים על השולחן. אם אין, אפשר להשתמש במגש, צלחת או שקית פשוטים. מספיקה 'קערה' אחת עבור כל המשפחה.
- **מצות -** כדאי מאד להשתמש במצות שמורות שנאפו בעבודת יד.
- **מרור -** חסה נקיה מחרקים או חזרת מגוררת.
- **יין או מיץ ענבים.**
- **כוסות או גביעים.**
- **כרפס -** תפוח אדמה מבושל, בצל חי או סלרי נקי מחרקים. מספיקה חתיכה או פרוסה קטנה לכל משתתף.

- **מי מלח** - פשוט וקל להכנה ביתית. מלאו כוס במים, הוסיפו כפית או שתיים של מלח וערבבו היטב.
- **חרוסת** - מחית תפוחים, אגסים ואגוזים בתוספת יין.
- **ביצה קשה**.
- **זרוע** - נתח צלוי של שוק בקר או גרון עוף צלויים.
- נטלה - ספל לנטילת ידיים.
- שקית ניילון או שקיק בד, לשמירת המצה לאפיקומן.
- אפשרי: כריות תמיכה לתנוחת ההסבה.
- מומלץ מאד להצטייד במפיות שולחן פשוטות. נזדקק להן במהלך הסדר.
- אוכל לארוחת חג - לפי הטעם האישי ומספר המשתתפים. שלבו גם תבשילים ומאכלים מסורתיים לפי מה שמקובל במשפחה או בעדה שלכם. זה יתרום לתחושת חג מרוממת ונפלאה.
- נרות לערב שבת ולערב החג - לפחות שני נרות לכל אחת מהבנות והנשים, אפשר גם להוסיף. אם יש לכם פמוטים, הדליקו את הנרות בפמוטים, זה מוסיף יופי וחגיגות.

נפרדים מהשבת

- לפני הכול, מוודאים שהחשיך בחוץ ואומרים: "ברוך המבדיל בין קודש לקודש". כך נפרדים לשלום מהשבת ומקבלים את פני החג שנכנס.

מדליקים את נרות החג

- הנשים והבנות מתכבדות בהדלקת נרות החג (לשים לב: אסור להצית אש. יש למשוך אש מלהבה שכבר דולקת).
- מדליקות את הנרות, מכסות את העיניים ומברכות:

בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁל יוֹם טוֹב:

בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֵחֵינּוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעֵנוּ לְזֶמַן הַזֶּה:

עורכים את השולחן ומתחילים

- פורסים על השולחן מפה ועורכים אותו בצורה מכובדת וחגיגית. בינתיים לא מגישים את האוכל לשולחן, נגיע לזה בהמשך.
- במרכז השולחן (ליד מנחה הסדר) מניחים את ה'קערה', ומסדרים אותה:

* על הקערה מניחים שתי מנות של מרור. בהמשך הסדר נראה מתי אוכלים כל אחת.

בבסיס הקערה יש שלושה תאים. בכל תא מניחים מצה שלמה אחת (אם אין תאים, אפשר להניח את המצות ולפרוס ביניהן מפיות).

על פני הקערה מניחים את מאכלי הסדר לפי האיור הבא (את שמות המאכלים תזהו לפי התפריט שציינו קודם):

- בוחרים אחד מהמשתתפים (רצוי ראש המשפחה) שישמש כמנחה הסדר. הוא יסביר לכל המשתתפים מה צריך לעשות בכל שלב, יקרא בקול את קטעי ההגדה ויוביל אתכם בערב מסורת נפלא ומרגש.

קדש ▲

פותחים את הלילה בקידוש.

קוראים את הברכה:

סְבִּירי מְרִנָּן

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם, וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְתַתֵּן לָנוּ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן, אֶת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה, וְאֶת יוֹם טוֹב מְקָרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה זְמַן חֲרוּתָנוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכָר לִיציאת מצרים, כִּי בָנוּ בְּחִרָתָ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָ מִכָּל הָעַמִּים. וּמוֹעֲדֵי קִדְּשָׁךְ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הַנִּחְלָתָנוּ: בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִקְדָּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמָנִים:

מסתכלים רגע על נרות החג ומברכים:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

אומרים את ברכת ההבדלה של מוצאי שבת:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קִדְּשֵׁת שַׁבָּת לְקִדְּשֵׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּתָ, וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יְמֵי

סימנים
שקל לזכור

הסדר מורכב מרצף פעולות ארוך ומפורט. כדי לא להתבלבל, ערכו לנו אותנו בתוכנית פעולה מסודרת, ויש אפילו סימנים בחרוזים שקל לזכור:

קִדְּשׁ / וְרַחֵץ

כֶּרֶס / יַחַץ

מְגִיד / רַחֲצָה

מוֹצֵיא / מִצָּה

מְרוֹר / כּוֹרֵךְ

שְׁלַחן עוֹרֵךְ

צֶפֶן / בִּרְךְ

הִלַּל / נִרְצָה

את הסדר נערוך לפי הסימנים.

נתחיל!

הַמַּעֲשֶׂה קִדְּשָׁתָּ. הַבְּדִלְתָּ וְקִדְּשָׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְּשָׁתָּךְ. בְּרוּךְ אַתָּה
אֱלֹהֵינוּ, הַמְּבַדִּיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ.

מברכים ברכה חגיגית על החג
(חוץ ממי שבירכו כבר בהדלקת הנרות):

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחֵינּוּ וְקִיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנוּ הַזֶּה:

ורחץ ▲

ממלאים את הנטלה במים ורוחצים את הידיים לארוחה בצורה
המסורתית: ממלאים את הנטלה במים, שופכים מים שלוש פעמים
על יד ימין, אחר כך שלוש פעמים על יד שמאל, ומנגבים את הידיים
היטב.

כרפס ▲

טובלים את הכרפס במי מלח, ומברכים:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

אוכלים מהכרפס, ביס קטן ולא יותר.

יחץ ▲

שוברים את המצה האמצעית מתוך הקערה לשני חלקים, ואת החלק
הגדול מבין השניים מוציאים מהקערה ושומרים בשקית (זכרו איפה
אתם מניחים את המצה, כי אוכלים אותה בסוף הסדר).

מגיד ▲

קוראים את ההגדה. זו בעצם המצווה המרכזית של הלילה הזה:
סיפור אירועי יציאת מצרים לילדים ולבני המשפחה. הסיפורים
שנספר סביב השולחן יעצבו את זהותם של הילדים, וזו ההזדמנות
לחבר אותם לסיפור היהודי, להיסטוריה המופלאה ולמורשת
העתיקה של עמנו. חלקו לילדים ממתקים (כשרים לפסח), ערכו
הפעלות ומשחקים ושתפו אותם בקריאה ובשירה - הכול כדי לגרות
את הסקרנות שלהם ולהכניס גם אותם לחוויה המעצימה.

הא להמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים
כל דכפין ייתי ויכול. כל דצריך ייתי ויפסח. השתא
הקא. לשנה הבאה בארעא דישׂראל. השתא עבדין
לשנה הבאה בני חורין:

בעברית: זה לחם העוני שאכלו אבותינו בארץ מצרים. כל הרעב,
יבוא ויאכל; כל הצריך, יבוא ויעשה את סדר הפסח. השנה כאן, לשנה
הבאה בארץ ישראל. השנה עבדים, לשנה הבאה בני חורין.

הילדים שרים "מה נשתנה", ואחריהם גם המבוגרים:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות.

שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת
הלילה הזה שתי פעמים:
שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה
הלילה הזה כלו מצה:
שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות
הלילה הזה מרור:
שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין
הלילה הזה כלנו מסבין:

ממשיכים לקרוא את ההגדה.

סיפור יציאת מצרים ממש בקצרה, והחובה לספר עוד ועוד על
הניסים ושרשרת האירועים:

עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו א־דני א־להינו משם ביד חזקה
ובזרע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים
הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו
חכמים כלנו נבונים כלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת
מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח:

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי
טרפון שהיו מסבים בבני ברק. והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו
הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע
של שחרית:

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר
יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא. שנאמר למען תזכר את יום
צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך הימים. כל ימי חייך להביא
הלילות. וחכמים אומרים ימי חייך העולם הזה, כל ימי חייך להביא
לימות המשיח:

חובה על האב להתאים את הסיפור לאופי ולכישורים של הילדים:

ברוך המקום. ברוך הוא. ברוך שנתן תורה לעמו ישׂראל. ברוך הוא.

כנגד ארבעה בנים דברה תורה. אחד חכם. ואחד רשע. ואחד תם.
ואחד שאינו יודע לשאול:

חכם מה הוא אומר מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה אֲדֹנָי
אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם וְאֵף אֶתָּה אֲמֹר לוֹ כְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח אֵין מִפְטִירִין אַחֵר
הַפֶּסַח אִפְיָקוֹמָן:

רָשָׁע מַה הוּא אֲמֹר מָה הָעֲבוּדָה הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם וְלֹא לוֹ. וּלְפִי שְׁהוּצִיא
אֶת עַצְמוֹ מִן הַכָּלל כְּפָר בְּעֶקֶר. וְאֵף אֶתָּה הִקְהָה אֶת שְׁנֵינוּ וְאָמַר לוֹ,
בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה אֲדֹנָי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא לוֹ, אֱלֹהֵי הָיָה שֵׁם לֹא
הָיָה נִגְאָל:

תָּם מַה הוּא אֲמֹר, מַה זֹאת. וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחִזָּק יָד הוּצִיאָנוּ אֲדֹנָי
מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

וְשֵׁאִינוּ יוֹדְעִים לְשֹׂאֵל אֶת פֶּתַח לוֹ שְׁנֵאֲמַר וְהַגְדַּת לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה אֲדֹנָי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

יָכוֹל מֵרֵאשִׁי חֲדָשׁ תִּלְמֹד לֹמֵר בַּיּוֹם הַהוּא אֵי בַּיּוֹם הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹד
יוֹם תִּלְמֹד לֹמֵר בְּעִבּוֹר זֶה. בְּעִבּוֹר זֶה, לֹא אָמַרְתִּי אֱלֹא בְּשַׁעַה שֵׁשׁ
מִצָּה וּמְרוֹר מְנַחִים לְפָנֶיהָ:

תולדות עם ישראל, הירידה למצרים וההבטחה האלוקית לגאולה:

מִתְחִלָּה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְעַכְשָׁיו קִרְבָּנוּ הַמָּקוֹם לְעִבְדָּתוֹ.
שְׁנֵאֲמַר וְיֹאמַר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעִבְר
הִנֵּה יֹשְׁבוֹ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֵּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וְאַבִּי נַחֲוֹר וַיַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים
אַחֲרִים:

וְאַחַח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעִבְר הִנֵּה וְאֵלֶיךָ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן
וְאַרְבֶּה אֶת זֶרְעוֹ וְאֵתָּן לוֹ אֶת יִצְחָק: וְאֵתָּן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֵת עֵשָׂו
וְאֵתָּן לְעֵשָׂו אֶת הָר שֶׁעִיר לְרִשְׁתָּהּ אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרַיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֶת
הַקֵּץ לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים. שְׁנֵאֲמַר
וְיֹאמַר לְאַבְרָם יָדַע תִּדַּע כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אוֹתָם
אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִכִּי וְאַחֲרָי כֵּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ
גָּדוֹל:

וְהוּא שְׁעִמְדָה לְאַבּוֹתֵינוּ וְלָנוּ שֶׁלֹּא אֶחָד בְּלִבָּד עָמַד עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתָנוּ
אֱלֹא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתָנוּ. וְהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַצִּילָנוּ
מִיָּדָם:

מצטטים פסוקים מהתורה המתארים את העבדות במצרים, המכות
שהקדוש ברוך הוא היכה בהן את המצרים ורגעי השיא של השחרור
ממצרים, ומפרשים אותם לפי דברי חז"ל:

צֵא וּלְמַד מַה בִּקֵּשׁ לָבוֹ הָאֶרֶמִי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אֲבִינוּ. שֶׁפָּרְעָה לֹא גָזַר
אֱלֹא עַל הַזְּכָרִים וְלָבוֹ בִּקֵּשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל. שְׁנֵאֲמַר אֶרְמִי אֲבִד אֲבִי וַיֵּרֶד
מִצְרַיִמָּה וַיִּגֵּר שָׁם בְּמֵתִי מַעֲטִי וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל עֲצוּם וְרַב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה אָנוּס עַל פִּי הַדְּבִיב. וַיִּגֵּר שָׁם מִלְמַד שֶׁלֹּא יָרַד יַעֲקֹב אֲבִינוּ
לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֱלֹא לְגוֹר שָׁם. שְׁנֵאֲמַר וַיֹּאמְרוּ אֶל פָּרְעָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ
בְּאֵנוּ כִּי אֵין מִרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כִבֵּד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה
יֵשְׁבוּ נָא עַבְדֶּיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁוֹן: בְּמֵתִי מַעֲטִי כְּמָה שְׁנֵאֲמַר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ
אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה שְׁמֹךְ אֲדֹנָי אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב: וַיְהִי
שֵׁם לְגוֹי מִלְמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִצְיָנִים שָׁם: גָּדוֹל עֲצוּם כְּמָה שְׁנֵאֲמַר וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאֹד מְאֹד וַתִּמְלֹא הָאֶרֶץ אוֹתָם: וְרַב
כְּמָה שְׁנֵאֲמַר וְאַעֲבֹר עֲלֶיךָ וְאַרְאֶה מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדָמֶיךָ וְאָמַר לָךְ בְּדָמֶיךָ חַיִּי
וְאָמַר לָךְ בְּדָמֶיךָ חַיִּי: רַבָּה כְּצִמְחַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיף וְתִרְבִּי וְתִגְדְּלִי וְתִבּוֹאִי
בְּעֵדֵי עֲדִיִּים שְׂדִים נִכְנוּ וּשְׁעָרָה צִמַּח וְאֵת עֵרֹם וְעָרְיָה:

וַיִּרְעוּ אֶת־נֹסְחֵי הַמִּצְוֹת וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה:

וַיִּרְעוּ אֶת־נֹסְחֵי הַמִּצְוֹת כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שִׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ: וַיַּעֲנוּנוּ כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמְנוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם וַיִּבְנוּ עָרֵי מִסְכְּנוֹת לַפְּרָעָה אֶת פִּיתָם וְאֶת רַעֲמֶסֶס: וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּפֶּרֶךְ: וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָּנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בַּפֶּרֶךְ:

וַנִּצְעַק אֶל אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶת קִלְנוֹ וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינוּ וְאֶת עֲמָלָנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ:

וַנִּצְעַק אֶל אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָחֲזוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶת קוֹלָנוּ כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אֲבֹרָתָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב: וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינוּ זֹאת פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַּע אֱלֹהִים: וְאֶת עֲמָלָנוּ אֵלֶּי הַבָּנִים כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבֶּן הַיָּלֹד הִיאָרָה תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבֵּת תִּחְיֶינָה: וְאֶת לַחֲצֵנוּ זֶה הַדָּחֵק כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלֶּחֶץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לוֹחֲצִים אֹתָם:

וַיִּצְיָאֵנוּ אֱלֹהֵינוּ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה וּבִמְרֹא גָדוֹל וּבִאֲתוֹת וּבִמִּפְתָּיִם:

וַיִּצְיָאֵנוּ אֱלֹהֵינוּ מִמִּצְרַיִם לֹא עַל יְדֵי מִלְחָמָה וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ אֶלָּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבַעֲצָמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר וַעֲבַרְתִּי בָאָרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה וְהִפְתִּי כָּל בְּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי אֶדְנִי: וַעֲבַרְתִּי בָאָרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא

מִלְחָמָה. וְהִפְתִּי כָּל בְּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שָׂרָף. וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ. אֲנִי אֶדְנִי. אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה זֶה הַדָּבָר כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה יָד אֱלֹהֵינוּ הוֹיָה בְּמִקְנֶה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוּסִים בַּחֲמֹרִים בְּגִמְלִים בְּבָקָר וּבִצְאֵן דָּבָר כָּבֵד מְאֹד: וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה זֹאת הַחֲרִב כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וַחֲרַבּוּ שְׁלּוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם. וּבִמְרֹא גָדוֹל זֶה גְלוּי שְׁכִינָה כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר אוֹ הַנִּסָּה אֱלֹהִים לְבֹא לְקַחַת לוֹ גוֹי מִקְרֹב גּוֹי בְּמִסֹּת בְּאֲתוֹת וּבִמּוֹפְתִים וּבִמִּלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה וּבִמּוֹרָאִים גְּדוֹלִים כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵינוּ: וּבִאֲתוֹת זֶה הַמַּטָּה כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵת הַמַּטָּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֶת הָאֲתוֹת: וּבִמּוֹפְתִים זֶה הַדָּם כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וְנִתַּתִּי מִפְתִּים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

תוך כדי קריאת הפסוק, שופכים מעט יין מהכוס לתוך קערה/צלחת סדוקה:

דָּם וְאֵשׁ וְתַמְרוֹת עֵשׂוֹן:

דָּבָר אַחֵר בְּיַד חֲזָקָה שְׁתִּימָה. וּבִזְרוּעַ נְטוּיָה שְׁתִּימָה. וּבִמְרֹא גָדוֹל שְׁתִּימָה. וּבִאֲתוֹת שְׁתִּימָה. וּבִמּוֹפְתִים שְׁתִּימָה:

אֵלֶּי עֲשׂוֹר מִכּוֹת שֶׁהִבִּיא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוֹת בְּמִצְרַיִם. וְאֵלֶּי הוֹן:

גם כאן, תוך כדי קריאת עשר המכות, שופכים מעט מהיין:

דָּם. צִפְרִידֵּי. כְּנִים. עֲרֹב. דָּבָר.

שְׁחִין. בָּרָד. אֲרָבָה. חֲשָׁן.

מִכַּת בְּכוֹרוֹת:

רבי יהודה היה נותן בהם סמנים (ראשי תיבות):

ושוב שופכים טיפה:

דצ"ו. עד"ש. באח"ב:

ממלאים בחזרה את הכוס, וממשיכים לספר על המכות שחטפו המצרים:

רבי יוסי הגלילי אומר מנין אתה אומר שֶׁלְקוּ הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר מכות ועל הים לקו חמשים מכות. בְּמִצְרַיִם מה הוא אומר וַיֹּאמְרוּ הַחֹרְטָמִים אֵל פֶּרַעַה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִיא. ועל הים מה הוא אומר וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֱ־דָנִי בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת אֱ־דָנִי וַיֹּאמְרוּ בִּיהוָה וּבַמִּשָּׁה עֲבָדוּ: כֹּמֶה לָקוּ בְּאֶצְבַּע עֶשֶׂר מכות. אָמור מעתה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מכות. ועל הים לקו חמשים מכות:

רבי אליעזר אומר מנין שֶׁכָּל מֶכָּה וּמֶכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הִתְּהַלַּח שֶׁל אַרְבַּע מכות שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אָפוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלֶּאכִי רָעִים: עֲבָרָה אַחַת. וְזַעַם שְׁתֵּים. וְצָרָה שְׁלֹשׁ. מִשְׁלַחַת מִלֶּאכִי רָעִים אַרְבַּע. אָמור מעתה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מכות. ועל הים לקו מאתיים מכות:

רבי עקיבא אומר מנין שֶׁכָּל מֶכָּה וּמֶכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הִתְּהַלַּח שֶׁל חֲמֵשׁ מכות. שֶׁנֶּאֱמַר יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אָפוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מִלֶּאכִי רָעִים. חֲרוֹן אָפוֹ אַחַת. עֲבָרָה שְׁתֵּים. וְזַעַם שְׁלֹשׁ. וְצָרָה אַרְבַּע. מִשְׁלַחַת מִלֶּאכִי רָעִים חֲמֵשׁ. אָמור מעתה בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמֵשִׁים מכות. ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות:

כֹּמֶה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עֲלִינוּ:

אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים
אלו עשה בהם שפטים ולא עשה באלהיהם
אלו עשה באלהיהם ולא הרג את בכוריהם
אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם
אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את הים
אלו קרע לנו את הים ולא העבירנו בתוכו בחרבה
אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרינו בתוכו
אלו שקע צרינו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה
אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן
אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת
אלו נתן לנו את השבת ולא קרבונו לפני הר סיני
אלו קרבונו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה
אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל
אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת לְמָקוֹם עֲלִינוּ. שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים. וְעָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם. וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם. וְנָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם. וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם. וְהַעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה. וְשָׁקַע צָרִינוּ בְּתוֹכוֹ. וְסָפַק צָרְכָּנוּ בְּמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. וְהַאֲכִילָנוּ אֶת הַמָּן. וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת. וְקָרְבָּנוּ לִפְנֵי הַר סִינִי. וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְהַכְנִיסָנוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

בזמנים הטובים, בליל הסדר היו אוכלים מצה ומרור וגם בשר של קרבן הפסח. הנה הסיבה לשלושת המאכלים המיוחדים:

רָבֵן גְּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל שְׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ. וְאֵלּוּ הֵן:

פסח. מצה. ומרור:

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנֵן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַמִּקְדָּשׁ עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶמְרָתֶם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיְקַדְּ הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

מניחים את היד על המצה ואומרים:

מִצָּה זוֹ שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצִקְתָּ שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפֹּךְ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם גִּגוֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גֵרְשׁוֹ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמֶה וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

מניחים את היד על המרור ואומרים:

מְרוֹר זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁמִּרְרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשֹׁדָה אֶת כָּל עֲבָדְתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ:

ולסיום, על כל זה עלינו להודות לאלוקים ולברך אותו:

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיֵּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עֲצֻמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה אֲדֹנָי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִבָּד גָּאֵל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמִּצְרַיִם אֲלֵא אֶף אוֹתָנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם. שֶׁנֶּאֱמַר וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּים לַהֲדוּת לְהִלָּל לְשִׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדִּיר לְבָרוּךְ לְעֹלָה וּלְקָלֶס. לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֶּה. הוֹצִיָּאֵנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵירוֹת. מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה. וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל. וּמִשְׁעָבוֹד לְגָאֻלָּה. וְנֹאמַר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ:

ממשיכים לקרוא מזמורים של שבח ותודה לאלוקים:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי אֲדֹנָי הַלְלוּ אֶת שֵׁם אֲדֹנָי: יְהִי שֵׁם אֲדֹנָי מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאֵא מְהֻלָּל שֵׁם אֲדֹנָי: רָם עַל כָּל גּוֹיִם אֲדֹנָי עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כֹאֲדֹנָי אֲלֵהֵינוּ הַמְּגַבִּיחַ לְשִׁבְתָּ: הַמְּשִׁפִּילִי לְרֹאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימֵי מַעֲפָר דָּל מֵאֲשֻׁפֹּת יָרִים אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה הַלְלוּיָהּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזִי: הִיִּתָּה יְהוּדָה לְקַדְּשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו: הֵיךְ רָאָה וַיִּנָּס הִירְדֵן יֹסֵב לְאַחֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גִּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מַה לָּהּ הֵיךְ כִּי תִנּוּס הִירְדֵן תֹּסֵב לְאַחֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גִּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מַלְפָּנֵי אֲדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ מַלְפָּנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהֶפְכִי הַצּוֹר אֲגָם מִיָּם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנוּ מִיָּם:

ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם וְהִגִּיעָנוּ הַלֵּילָה הַזֶּה לֶאֱכֹל בּוֹ מִצֵּה וּמָרוֹר. כֵּן אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
וְאַלֵּהי אֲבוֹתֵינוּ יִגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ
לְשִׁלּוֹם, שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָה וְשָׁשִׁים בַּעֲבוּדָתָהּ וְנֹאכֵל שָׁם מִן הַפֶּסַחִים
וְיִמְן הַזִּבְחִים אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבֵּחַהּ לְרִצּוֹן, וְנוֹדֶה לָּהּ שִׁיר חֲדָשׁ
עַל גְּאֻלָּתָנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשָׁנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן:

רחצה ▲

רוחצים את הידיים, בדיוק כמו בפרק "ורחץ". הפעם, אחרי הנטילה
מברכים:

ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
נְטִילַת יָדַיִם:

מוציא ▲

אוחזים את המצות, ומברכים "המוציא":

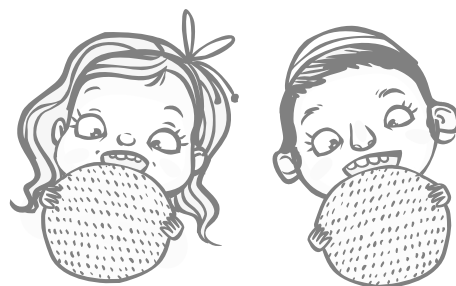
ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

מצה ▲

ממשיכים לאחוז את המצות ומברכים:

ברוך אתה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל
אֲכִילַת מִצֵּה:

אוכלים מנת מצה אחת.

שלחן עורך

הגיע הזמן לאכול את ארוחת החג. מגישים לשולחן את התבשילים המסורתיים ואוכלים יחד. אפשר לצל את הזמן להעלאת רעיונות ותובנות ברוח החג, לשיר ולומר דברי תורה.

צפון

כדי לסיים עם טעם המצה על הלשון, כעת אוכלים את האפיקומן. מביאים לשולחן את המצה שהצִפְנו בשקית בתחילת הערב, וכל משתתף אוכל מנת מצה אחת. אם אין מספיק בשקית, מוסיפים ממלאי המצות.

מרוך

טובלים קלות את המרור בחרוסת, ומברכים:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מֵרוֹר:

אוכלים מנת מרור אחת.

כורך

כעת יוצרים כריך של מצה עם מרור. הרכיבים: מנת מצה + מנת מרור + טיפ-טיפה חרוסת.

ואומרים:

כֹּן עֲשֵׂה הֵלֵל בְּזִמְנוֹ שְׂבִית הַמִּקְדָּשׁ הִיא קִיָּם הִיא כֹּרֶךְ פֶּסַח מִצָּה וּמִרֹר
וְאוֹכֵל בִּיחָד. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל מִצּוֹת וּמִרְוֹרִים יֵאָכְלוּ:

אוכלים את הכריך.

בורך

מוזגים כוס יין מיוחדת עבור אליהו הנביא, שעל פי המסורת מבקר בכל בית יהודי בליל הסדר והוא זה שעתיד לבשר את הבשורה על התגשמות ההבטחה של אלוקים והתממשות הציפייה היהודית בת אלפי השנים לגאולה ותחיית המתים.

מברכים את ברכת המזון.

אם משתתפים בסדר לפחות שלושה גברים מגיל שלוש עשרה ומעלה, מזמנים את הסועדים לברך. מנחה הסדר מרים את הכוס ואומר:

רבותי נברך:

כולם עונים: יהי שם אֱלֹהֵי מְבָרְךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

ברשות מרנו ורבנו נברך שֶׁאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ:

כולם עונים: בָּרוּךְ שֶׁאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:

כולם מברכים יחד את ברכת המזון:

בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָזֶה אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בֶּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל עִמָּנוּ תִּמְיֵד לֹא חָסֵר לָנוּ וְאֵל יַחֲסֹר לָנוּ מִזֶּמֶן לְעוֹלָם וְעַד בְּעֶבֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אֵל זֶן וּמַפְרִיֵּס לְכָל וּמַטִּיב לְכָל וּמְכִין מִזֶּמֶן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו

אֲשֶׁר בָּרָא. כְּאִמּוֹר פּוֹתַח אֶת יָדוֹ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָזֶה אֶת הַכֹּל:

נוֹדָה לָךְ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנַּחְלָתָ לְאַבּוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׁרֵנוּ וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלַּמְדָתָנוּ וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָנוּ וְעַל חַיִּים חַן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָנוּ וְעַל אֲכִילַת מַזֶּן שֶׁאַתָּה זֶן וּמַפְרִיֵּס אוֹתָנוּ תִּמְיֵד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה:

וְעַל הַכֹּל אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תִּמְיֵד לְעוֹלָם וָעֶד: כִּכְתוּב וְאֲכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַּתְךָ אֶת אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ עַל הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמַּזֶּן:

רַחֵם אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל הַבֵּית הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ אֲבִינוּ רוֹעֵנוּ זֹנֵנוּ פִּרְיָנוּ וְכֻלְכֻלָנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ וְהַרְוּחַ לָנוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ, מְהֵרָה מְכַל צָרוֹתֵינוּ: וְנָא אֵל תַּצְרִיכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ לֹא לַיָּדִי מִתְּנֵת בֶּשָׂר וָדָם וְלֹא לַיָּדִי הַלּוֹאֶתֶם כִּי אִם לַיָּדֶךָ הַמְּלָאָה, הַפְתוּחָה, הַקְדוּשָׁה, וְהַרְחֲבָה, שֶׁלֹּא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִפְלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיַרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיַפְקֵד וְיִזְכֹּר זְכוּרֵנוּ וּפְקֻדּוֹתֵנוּ, וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה, וְזָכְרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְפָנֶיךָ לְפָלִיטָה לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה בְּיוֹם טוֹב מְקַרָּא קֹדֶשׁ הַזֶּה. זָכְרֵנוּ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפְקֻדָּה בּוֹ לְבִרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים: וּבְדַבֵּר שׁוֹעֵה וּרְחֻמִּים חוֹס וְחֻנּוֹ וּרְחֻם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וּבִנְה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ
יְרוּשָׁלַיִם: אָמֵן:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל, אָבִינוּ מֶלְכֵנוּ, אֲדִירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גֹּאֲלֵנוּ, יוֹצְרֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ רוּעָה יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל בָּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא הַיְטִיב לָנוּ הוּא מְטִיב לָנוּ הוּא יִיטִיב לָנוּ הוּא גִמְלָנוּ, הוּא גּוֹמְלָנוּ, הוּא יְגַמְלָנוּ לָעֵד, לְחַן וְלִחְסֵד וְלִרְחֻמִּים, וְלִרְחוּם הַצֶּלֶה וְהַצֹּלָחָה בְּרַכָּה וְיִשׁוּעָה, נַחֲמָה, פְּרִנְסָה וְכִלְכִּלָּה, וְרַחֲמִים, וְחַיִּים, וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וּמִכָּל טוֹב לְעוֹלָם אֵל יִחְסְרֵנוּ: הֶרַחֵמֵן הוּא יְמַלּוּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֵד: הֶרַחֵמֵן הוּא יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁמִים וּבְאֲרָץ: הֶרַחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים וְיִתְפָּאֵר בָּנוּ לָעֵד וּלְנֶצַח נֶצַחִים וְיִתְהַדָּר בָּנוּ לָעֵד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: הֶרַחֵמֵן הוּא יִפְרִנְסֵנוּ בְּכָבוֹד: הֶרַחֵמֵן הוּא יִשְׁבּוֹר עוֹל גְּלוּת מֵעַל צוּאֲרֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הֶרַחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרַכָּה מְרֻבָּה בְּבֵית זֶה וְעַל שְׁלַחַן זֶה שְׂאֻכְלָנוּ עָלָיו: הֶרַחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זָכוֹר לְטוֹב וְיִבְשָׁר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת: הֶרַחֵמֵן הוּא יִבְרַךְ אֶת אָבִי מוֹרֵי בַעַל הַבֵּית הַזֶּה. וְאֶת אִמִּי מוֹרֵתִי בַעַלְת הַבֵּית הַזֶּה. אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ כְּמוֹ שֶׁבִּרְךְ אֶת אֲבוֹתֵינוּ אֲבִרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כָּל מִכָּל כָּל כֹּהֵן יִבְרַךְ אוֹתָנוּ כָּלנוּ יַחַד בְּבִרְכָּה שְׁלֵמָה. וְנֹאמַר אָמֵן:

מִמָּרוֹם יִלְמְדוּ עָלָיו וְעָלֵינוּ זְכוֹת שִׁתְּהָא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם וְנִשְׂא בְּרַכָּה מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵינוּ יִשְׁעֵנוּ. וְנִמְצָא חַן וְשָׂכָל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

הֶרַחֵמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ לְיוֹם שְׂכָלוּ טוֹב:

הֶרַחֵמֵן הוּא יִזְכֵּנוּ לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא. מְגִדֵּל יְשׁוּעוֹת מִלְכוּ וְעֲשֵׂה חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְזוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמְרוּ אָמֵן:

יִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ קְדוֹשֵׁנוּ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירָאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדָרְשׁוּ אֱלֹהֵינוּ לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לֵאלֹהֵינוּ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: פּוֹתֵחַ אֶת יָדָהּ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן: בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יְבַטֵּחַ בְּאֱלֹהֵינוּ וְהָיָה אֱלֹהֵינוּ מְבֻטָּחוּ:

מְבַרְכִים:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן:

הלל

זהו אחד מרגעי השיא של הלילה. עם נרות דולקים ביד, פותחים את דלת הבית לכבוד אליהו הנביא. זה הזמן לשפוך את הלב לפני אלוקים ולהביע תפילה ומשאלה אישית. כשהדלת פתוחה, קוראים את הפסוקים:

שִׁפּוֹךְ חַמְתָּךְ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ. וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נֹוֹהוּ הַשָּׁמוֹ: שִׁפָּךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמָךְ וַחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשְׁיָגֵם: תִּרְדּוֹף בָּאָרְץ וְתִשְׁמִידֵם מִתַּחַת שָׁמַי אֲדֹנָי:

קוראים בהתרגשות ובשמחה, בשירה משותפת, פרקי הלל ומזמורים של שבח ותודה לאלוקים:

לֹא לָנוּ אֲדֹנָי לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תָּנוּ כְּבוֹד עַל חֲסִדֶּךָ עַל אֲמַתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיִה נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵהֶינוּ בְּשָׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבְיָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינֵינִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ: אֲזִינִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹנוּ: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשִׁיחוּ רַגְלֵיהֶם: וְלֹא יִהְיוּ בָהֶם יָהֳנוּ בְּגָרוֹנָם: כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר בְּטַח בָּהֶם: -- יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּאֲדֹנָי עֲזָרָם וּמִגָּנָם הוּא: בֵּית אֱהָרֹן בְּטַחוֹ בְּאֲדֹנָי עֲזָרָם וּמִגָּנָם הוּא: יִרְאִי אֲדֹנָי בְּטַחוֹ בְּאֲדֹנָי עֲזָרָם וּמִגָּנָם הוּא:

אֲדֹנָי זָכְרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אֱהָרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאִי אֲדֹנָי הַקְטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים: יִסֹּף אֲדֹנָי עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לֹא־דָנִי עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לֹא־דָנִי וְהָאָרֶץ נָתַן לִבִּי אָדָם: לֹא הַמַּתִּים יִהְיוּ וְלֹא כָּל יְרֵדֵי דוֹמָה: וְאַנְחָנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע אֲדֹנָי אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי: כִּי הִטָּה אֶזְנוֹ לִי וּבִימִי אֶקְרָא: אֶפְפוּנִי חֲבִלִי מוֹת וּמִצָּרִי שָׁאוֹל מִצָּאוֹנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבִשְׁם אֲדֹנָי אֶקְרָא אָנָּה אֲדֹנָי מַלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן אֲדֹנָי וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שִׁמְר פְּתָאִים אֲדֹנָי דַּלְתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחֶיךָ כִּי אֲדֹנָי גָּמַל עָלַיִכִּי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת עֵינִי מִן דִּמְעָה אֶת רַגְלִי מִדִּחְי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֲדֹנָי בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אִמַּרְתִּי בְּחַפְזִי כָּל הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה אָשִׁיב לֹא־דָנִי כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם אֲדֹנָי אֶקְרָא: נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי אֲדֹנָי הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה אֲדֹנָי כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בְּנוֹ אֲמַתְךָ פִּתְחָתָ לְמוֹסְרִי: לֵךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבִשְׁם אֲדֹנָי אֶקְרָא: נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: בְּחִצְרוֹת בֵּית אֲדֹנָי בְּתוֹכִי יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ:

הִלְלוּ אֶת אֲדֹנָי כָּל גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאָמִים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֲסִדּוֹ וְאַמַּת אֲדֹנָי לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

בְּיָד חֲזָקָה וּבְזֹרֹעַ נְטוּיָה
לְגֹרֵם סוּף לִגְזָרִים
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
וְנָעַר פְּרָעָה וַחֲבִילוֹ בַּיָּם סוּף
לְמוֹלִיךְ עָמוֹ בַּמִּדְבָּר
לְמַכָּה מַלְכִים גְּדֹלִים
וַיַּהֲרֹג מַלְכִים אֲדִירִים
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי
וַיַּלְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
וַנִּתֵּן אֶרְצָם לַנַּחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדָיו
שֶׁבִשְׁפָּלָנוּ זָכָר לָנוּ
וַיַּפְרֹקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
נָתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר
הוֹדוּ לֹאֵל הַשָּׁמַיִם
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:

נִשְׁמַת כָּל חַי תִּתְּבָרַךְ אֶת שְׁמֶךָ אֱ-לֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תִּתְּפָאֵר
וּתְרוֹמֶם זְכָרְךָ מִלְּפָנֶיךָ תָּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אֶתָּה אֵל. וּמִבְּלַעֲדֶיךָ
אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרִיֵּס וְעוֹנֶה וּמַרְחֵם בְּכָל עֵת
צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֵלָּא אַתָּה: אֱ-לֹהֵי הָרָאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים אֵלֹהֵי
כָּל בְּרִיּוֹת אָדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת הַמֶּלֶךְ לְבָרֵךְ הַתְּשַׁבְּחוֹת. הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וְאֱ-דָנִי הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמַּעֲוֹרֵר יְשָׁנִים
וְהַמְּקִיץ נֹרְדָּמִים וְהַמְּשִׁיחַ אֲלֵמִים וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לֹא לְבַדָּה אֲנַחְנוּ מוֹדִים. אֱלֹהֵינוּ מֵלֵךְ שִׁירָה כָּפִים וְלִשְׁוֹנֵנוּ

רָנָה כְּהֶמּוֹן גְּלִיּוֹ וְשׁוֹפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֵבֵי רִקִּיעַ וְעֵינֵינוּ מֵאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ
וְכִכָּרִחַ וַיִּדְּנוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם וּרְגֵלֵינוּ קָלוֹת כְּאֵילוֹת: אֵין אָנוּ
מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ אֱ-דָנִי אֱ-לֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרַךְ אֶת שְׁמֶךָ עַל
אֶחָת מֵאֲלֹף אֲלָפִים וְרַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נָסִים וְנִפְלְאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים: מִמִּצְרַיִם גָּאֲלָתָנוּ אֱ-דָנִי אֱ-לֹהֵינוּ.
מִבֵּית עַבְדִּים פָּדִיתָנוּ. בְּרָעַב זָנִתָנוּ וּבִשְׂבַע כָּלְפָלְתָנוּ מִחֶרֶב הִצַּלְתָנוּ
וּמִדָּבָר מִלְּטָתָנוּ וּמִחַלְלִים רָעִים וְנֹאֲמָנִים דָּלִיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ
וְלֹא עֲזָבוֹנוּ חֲסִדֶיךָ. וְאֵל תִּטְשֵׁנוּ אֱ-דָנִי אֱ-לֹהֵינוּ לְנֹצַח: עַל כֵּן אֲבָרִים
שֶׁפִּלַּגְתָּ בָנוּ וְרוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁנִּפְחָתָ בְּאַפְּנוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ: הֵן הֵם
יֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבַּחוּ וַיַּפְאֲרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיַּקְדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת שְׁמֶךָ
מִלְּפָנֵינוּ: כִּי כָּל פֶּה לָךְ יוֹדֶה וְכָל לָשׁוֹן לָךְ תִּשָּׁבַע. וְכָל עֵין לָךְ תִּצְפֶּה וְכָל
בֶּרֶךְ לָךְ תִּכְרַע וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ וְכָל קֶרֶב
וּכְלִיּוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כִּדְבָר שֶׁכָּתוּב כָּל עֲצָמוֹתַי תֵּאֱמַרְנָה אֱ-דָנִי מִי כְמוֹךָ.
מַצִּיל עָנִי מִחֶזֶק מִמָּנוּ וְעָנִי וְאֲבִיּוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יְדָמָה לָךְ וּמִי יִשְׁוֶה לָךְ וּמִי
יַעֲרֶךְ לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וְאָרֶץ: נִהְלָלָה
וַיִּשְׁבַּחְהָ וַיִּפְאֲרָה וַיְבָרַךְ אֶת שֵׁם קְדוֹשְׁךָ. כְּאִמּוֹר לְדוֹד בְּרַכִּי נִפְשִׁי אֶת
אֱ-דָנִי וְכָל קֶרֶבִי אֶת שֵׁם קְדוֹשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצָמוֹת עֲזָךְ. הַגָּדוֹל בְּכְבוֹד שְׁמֶךָ. הַגָּבוֹר לְנֹצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ.
הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רֵם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רָנְנוּ צַדִּיקִים בִּיהֲוָה לִישְׁרִים נֶאֱוָה
תִּהְלֶה: בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמֶם. וּבִשְׁפָתַי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ. וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים
תִּתְקַדֵּשׁ. וּבִקְרֹב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל:

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ בְּכָל
דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבֶת כָּל הַיְּצוּרִים. לְפָנֶיךָ אֱ-דָנִי אֱ-לֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך:

ובכן ישתבח שמה לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך נאה אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו לעולם ועד: שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות. ברכות והודאות לשמה הגדול והקדוש ומעולם עד עולם אתה אל: ברוך אתה אֲדֹנֵי אל מלך גדול ומהלל בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות בורא כל הנשמות רבון כל המעשים. הבוחר בשרי זמרה. מלך יחיד חי העולמים:

מברכים:

ברוך אתה אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ מלך העולם בורא פרי הגפן:

כשמסיימים לשתות, מברכים על היין:

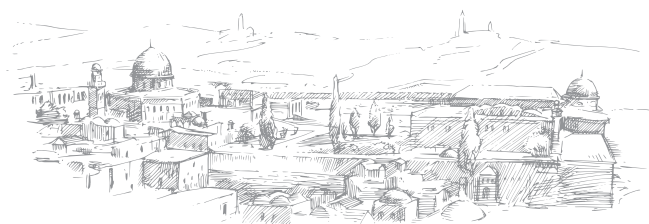
ברוך אתה אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ מלך העולם, על הגפן ועל פרי הגפן: ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכל מפריה ולשובע מטובה, רחם נא אֲדֹנֵי אֱלֹהֵינוּ על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך, ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בה ובברכה

בקדשה ובטהרה. וזכרנו לטובה ביום חג המצות הזה. כי אתה אֲדֹנֵי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן. ברוך אתה אֲדֹנֵי על הארץ ועל פרי הגפן:

נרצה

אחרי שקיימנו את הסדר כהלכתו, אנו מביעים את התקווה והביטחון בכך שמעשינו רצויים לפני אלוקים, ונועלים את הסדר בתקווה היהודית העתיקה - כולם קוראים ביחד בקול:

לשנה הבאה בירושלים!

אם נותרו לכם זמן וכוח, אל תמהרו להיפרד משולחן החג הנפלא. זה הזמן לשבת בצוותא ולשיר את שירי החג והפזמונים. חיברנו עבורכם שירון עם השירים הקלסיים האהובים, חג שמח!

אחד מי יודע?

אָחד מִי יוֹדֵעַ. אָחד אֲנִי יוֹדֵעַ. אָחד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אָחד
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשֵׁמִים וּבָאָרֶץ:

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אָנִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אֲמָהוּת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.
שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ:

תַּמְשָׁה מִי יוֹדֵעַ. תַּמְשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. תַּמְשָׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אֲרַבַּע
אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֶלְהִינוּ
שְׁבַשְׁמִים וּבֶאֱרָץ:

שְׁטֵה מִי יוֹדֵעַ. שְׁטֵה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁטֵה סְדְרֵי מִשְׁנֵה. חֲמִשָּׁה
חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אֲרַבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁגִילֵחוֹת הַבְּרִית.
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשֵׁמִים וּבֶאֱרָץ:

שְׁבָעָה מִי יוֹדֵעַ. שְׁבָעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁבָעָה יְמֵי שִׁבְתָּא. שְׁטָה סִדְרֵי
מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אֲרַבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי
לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֶלֶּהֵינוּ שִׁבְשֻׁמִּים וּבִאֲרָץ:

שְׁמוֹנֶה מִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִלָּה שִׁבְעָה יְמֵי שִׁבְתָּא. שָׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֶלֹהֵינוּ שֶׁשִּׁבְּשִׁמִּים וְבָאָרֶץ:

תִּשְׁעָה מִי יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה יֶרֶחַ לֵידָה. שְׁמוֹנָה יְמֵי מִלָּה שְׁבַע יְמֵי שִׁבְתָּא. שָׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוּת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַטִּים וּבָאָרֶץ:

עֲשֹׂרָה מִי יוֹדֵעַ. עֲשֹׂרָה אֲנִי יוֹדֵעַ. עֲשֹׂרָה דִּבְרָא. תִּשְׁעָה יֶרֶחַ לִידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָרוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שִׁבְשֻׁמִּים וְבֶאֱרֹץ:

אֶחָד עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עָשָׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עָשָׂר כּוֹכָבִיא.
עֲשָׂרָה דְּבָרִיא. תְּשׁוּעָה יִרְחִי לִידָה. שְׁמוֹנָה יָמֵי מִילָה שְׁבַעָה יָמֵי
שְׁבִתָּא. טֶשֶׁה סְדָרִי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת.
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁשְּׁשִׁים וּבָאָרָץ:

שְׁנַיִם עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עָשָׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבִטָּיָא.
אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבָּיָא. עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא. תְּשַׁעָּה יְרַחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנָה
יָמֵי מִילָה שְׁבַעָּה יָמֵי שְׁבִתָּא. שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי
תּוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֶ־
לְהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבִארְשִׁי:

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִיּוֹדַע. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֲנִי יוֹדַע. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִדָּא.
שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבַטִיָּא. אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבֵּיָא. עֶשְׂרֵה דְּבְרֵיָּא. תְּשַׁעַה
יְרַחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִלָּה שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבַתָּא. שֵׁשֶׁה סְדְרֵי
מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי
לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

חד גדיא

חד גדיא. חד גדיא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא שוּנְרָא וְאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא כִּלְבָּא וְנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד
 גדיא. חד גדיא:
 ואַתא חוּטְרָא וְהָפָה לְכִלְבָּא. דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין
 אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא נוֹרָא וְשָׂרָף לְחוּטְרָא. דְּהָפָה לְכִלְבָּא. דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה
 לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא מִיָּא וְכָבֵה לְנוֹרָא. דְּשָׂרָף לְחוּטְרָא. דְּהָפָה לְכִלְבָּא. דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא.
 דאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא תוֹרָא וְשִׁתָּה לְמִיָּא. דְּכָבֵה לְנוֹרָא. דְּשָׂרָף לְחוּטְרָא. דְּהָפָה לְכִלְבָּא.
 דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד
 גדיא:
 ואַתא הַשּׁוּחַט וְשִׁחַט לְתוֹרָא. דְּשִׁתָּה לְמִיָּא. דְּכָבֵה לְנוֹרָא. דְּשָׂרָף
 לְחוּטְרָא. דְּהָפָה לְכִלְבָּא. דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין אבא
 בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא מִלֶּאָה הַמּוֹת וְשִׁחַט לְשׁוּחַט. דְּשִׁחַט לְתוֹרָא. דְּשִׁתָּה לְמִיָּא.
 דְּכָבֵה לְנוֹרָא. דְּשָׂרָף לְחוּטְרָא. דְּהָפָה לְכִלְבָּא. דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה
 לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא:
 ואַתא הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁחַט לְמִלֶּאָה הַמּוֹת. דְּשִׁחַט לְשׁוּחַט. דְּשִׁחַט
 לְתוֹרָא. דְּשִׁתָּה לְמִיָּא. דְּכָבֵה לְנוֹרָא. דְּשָׂרָף לְחוּטְרָא. דְּהָפָה לְכִלְבָּא.
 דנִשְׁוֹף לְשׁוּנְרָא. דאָכְלָה לְגַדְיָא. דזבין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד
 גדיא:

אדיר הוא יבנה ביתו

אדיר הוא, יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 בחור הוא, גדול הוא, דגול הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 הדור הוא, ותיק הוא, זכאי הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 חסיד הוא, טהור הוא, יחיד הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 כביר הוא, למוד הוא, מלך הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 נורא הוא, סגיב הוא, עזוז הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 פודה הוא, צדיק הוא, קדוש הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.
 רחום הוא, שדי הוא, תקיף הוא יבנה ביתו בקרוב.
 במהרה, במהרה, בימינו בקרוב.
 אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.